Poštnina plačana v gotovini | Maribor, četrtek 19. januarja 1933 | Štev. 15 | Leto VII. (XIV.)

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Anglija in Sredozemsko morje

VAŽNOST SEDANJEGA RAVNOTEŽJA ZA ANGLEŠKI IMPERIJ.

Pri obravnavanju vprašanj, nanašajočih se na bazen Sredozemskega morja, se omenjata v našem tisku navadno le dve velesili: **Francija in Italija.** S stališča teh dveh se presojajo vsi dogodki in razmotrivajo se možnosti situacij, ki bi utegnile nastati. Tako se skoraj popolnoma pozablja na neko tretjo velesilo, ki sicer teritorialno nikjer ne meji na to morje, **je pa vendar življenjsko zainteresirana na vseh vprašanjih, jih budno zasleduje in ljubosumno pazi, da ne bi bile oškodovane njene težnje.** Ta velesila je Anglija! Njej je Sredozemsko morje temelj svetovnega velikobritanskega imperija, izhodišče v ves prostrani svet, v vse oceane. Kako važen je zanjo ta bazen, dokazujejo prav njena sredozemska oporišča, ki tvorijo na vseh straneh dejanski ključ: **Gibraltar, Malta, Ciper in Suez!** V njenih rokah so vrata iz Sredozemskega morja v Atlantski ocean, ona jih zapira ali odpira. V njenih rokah je svoboda ožine med Sicilijo in severno Afriko ter obenem ustje Jadranskega morja; ona bedi nad prelivom, ki tvori dostop do Dardanel in Črnega morja ter naposled nad prekopom, ki je vez z Rdečim morjem ter Indijskim oceanom. Vse te postojanke so v trgovskem oziru, kakor tudi sploh, absolutno pasivne. Za njihovo vzdrževanje žrtvuje Anglija težke milijone, **a izgube vendar nima.** Celo stroški velike sredomorske vojne mornarice, stacionirane pretežno na Malti, **se indirektno bogato obrestujejo.**

Kakor hitro pa smo si o tem na jasnem, vemo tudi, **da je Anglija tista velika sila, brez katere in proti kateri se v bazenu Sredozemskega morja težko kaj zgodi.** Povsod, kjerkoli so tu tangirani njeni interesi, stoji budno na straži. A prav to je silno važna postavka, brez katere so nemogoči vsi sredozemski računi. **Od nje je prav tako odvisna politika Italije kakor Francije ter Španije, Jugoslavije, Grčije, Turčije in Egipta.** Poslednji je itak pod direktno angleško patronanco. Kadarkoli obravnavamo torej vprašanja antagonizma med Francijo in Italijo na eni ter Jugoslavijo in Italijo na drugi strani, **moramo vedno vzeti v račun tudi tretji faktor, t. j. Anglijo.** Kakšni so njeni interesi v tem sporu?

Že značaj angleških interesov v Sredozemskem morju nam pove, da ni v intencijah Anglije, da bi katerakoli sila, zlasti velesila dobila tu absolutno, predominantno moč. **Sedanja razdelitev moči in uplivov ustreza nekako idealno njenim težnjam.** Zato smo lahko prepričani, da Anglija nikoli ne bi dovolila, da bi postala n. pr. Italija močnejša kakor je sedaj! In prav Anglija je tudi tista, ki bi se prva uprla italijanskemu poizkusu, **spremeniti Jadransko morje v zaprto italijansko jezero.** V interesu Anglije je torej, da gospodarijo na vzhodni obali Jadrana Jugoslavija, Albanija in Grčija. Da ni bila sedaj sklenjena italijansko-albanska carinska unija, **je skoraj edino in izključno zasluga Anglije!** Prav tako pa je tudi proti intencijam Anglije, da bi postala Jugoslavija premočna pomorska sila, zlasti pa, da bi dobila izhod v Egejsko morje, ki ga sedaj — glavno po njeni zaslugi, ali če hočete krivdi — zapira Grčija s posestjo Soluna. Ne boji pa se Anglija Jugoslavije, temveč — **Rusije.** Dasi je sedaj razdor med Jugoslavijo in boljševiško Rusijo neodstranljiv, vidi Anglija vendar v obeh — **Slovane, ki bi se utegnili danes ali jutri je sporazumeti in znajti na skupni poti.** In takrat bi lahko postala jugoslovanska jadranska in egejska pristanišča sredozemska pristanišča Rusije, ki pomeni za Anglijo **največjo in morda edino resno konkurentko.**

Na vse to se pri nas pri presojanju sredozemske politike dosti premalo misli, in to je slabo in škodljivo. Trezno in realno gledanje nam pove namreč silno veliko in nam daje zagotovilo, **da nimamo Jugoslovani za svoj položaj ob Jadranu opore samo v Franciji, temveč pred vsem tudi v Angliji,** kakor imamo na drugi strani v njej nasprotnico naših teženj po priključitvi Bolgarije in izhodu na Egejsko morje. Anglija podpira tako italijansko politiko tam, kjer se boji naše prevelike okrepitve, našo pa tam, kjer bi ji utegnila postati nevarna italijanska. V fašističnem Rimu vejo to zelo dobro in **si bodo tisočkrat premislili, preden bodo pričeli kako akcijo, ki bi mogla trčiti ob angleške interese.** Angleško sredomorsko brodovje zapira Italiji vse pota v svet, odnosno jih v primeru potrebe lahko takoj zapre. Prav to nam pa lahko daje v sedanjem trenutku močno oporo in garancijo, **da Italija ne bo nepremišljeno segla po nevarnem sredstvu oborožene krštve povojnega sredozemskega ravnotežja.**

Tiho priznanje neodvisne Mandžurije

DRUŠTVO NARODOV BO PREPUSTILO SPOR RADI MANDŽURIJE MEDSEBOJNI REŠITVI MED JAPONSKO IN KITAJSKO.

ŽENEVA, 19. januarja. **O priliki tajne seje, ki jo je imel odbor devetnajstorice, se je po nekih indiskrecijah izvedelo, da namerava odbor pred ložiti zasedanju Društva narodov resolucijo, ki bo izdelana na podlagi kompromisne formule in ki jo je Japonska v principu že sprejela. Na ta način bi kitajsko-japonski spor stopil v novo fazo, pri tem bi pa prišla do izraza tudi japonska teza o priznanju »neodvisne« mandžurske države. Kakor je znano, se zasedanje Društva narodov v svoji resoluciji z dne 20. septembra ni niti od daleč izjavilo naklonjeno priznanju »neodvisne« mandžurske države. Ker je pa izzvala ta resolucija nezadovoljstvo pri japonski vladi, je generalni tajnik Društva narodov sir Eric Drummond že v oktobru in v novembru poslal japonski vladi nekaj kompromisnih formul z namenom, da bi se resolucija z dne 20. septembra izmenjala in dobila odobritev japonske vlade. Prijatelji Kitajske trdijo, da sir Eric Drummond v tej zadevi ni postopal nepristransko, temveč je bil tolmač protikitajske politike, ki jo baje vodi angleška vlada. Trdi se dalje, da bo odbor devetnajstorice predlagal zasedanju Društva narodov, naj se kitajsko-japonski spor reši na kompromisni podlagi in bo v resoluciji, ki bo redigirana po načrtu angleškega zunanjega ministra sira Simona, poslal Kitajski in Japonski kategoričen poziv, ki bo podoben nekemu ultimatumu, naj se sporazumeta neposredno. Pri tem bi naj Društvo narodov šlo molče preko vprašanja Mandžurije, tako da ne bo glede novega režima v Mandžuriji na stalo nobeno vprašanje več.**

Chéron proti predlogom socialistov

ČE JIH SOCIALISTI NE BODO UMAKNILI, BO VLADA MORALA DEMISIONIRATI. TIHOTAPLJENJE OROŽJA ČEZ AVSTRIJO.

PARIZ, 19. januarja. **Finančni minister Chéron je izjavil v finančnem odboru parlamenta, da ne more nikakor sprejeti socialističnih spreminjevalnih predlogov, ki se tičejo po njem predloženega sanacijskega programa. Po njegovem mnenju more biti njegov predlog sprejet samo v celoti in neskrajšan, ker bi mu morala zbornica v nasprotnem primeru dati svoje privoljenje za otvoritev inflacije. Voliti je le med dvojnim: ali sprejeti njegov predlog, ali pa si izbrati stroj za tiskanje bankovcev. V svojem nadaljnem izvajanju, ki mu je sledil odbor z izredno pozornostjo, je Chéron naglasil, da se z vsako uro, ki se izgubi z odlašanjem sprejetja njegovega sanacijskega predloga, zviša primanjkljaj francoskega državnega proračuna za 1,111.000 frankov. Po tej izjavi je položaj tak, da bo vlada v parlamentu poražena, če socialisti ne bodo umaknili svojih protipredlogov.**

PARIZ, 19. januarja. **Zunanji odbor zbornice je razpravljal o aferi tihotapljenja orožja iz Italije preko Avstrijske na Madžarsko. Odbor je naročil državnemu tajniku za zunanje zadeve Pierreu Cotu, da obvešča točno in sproti zunanji odbor o vseh novih ugotovitvah zadevne preiskave.**

Razpletanje nemške notranje krize

SCHLEICHER BO RAZPUSTIL DRŽAVNI ZBOR NAJBRŽE ŠE PRED SESTANKOM. BREZUSPEŠNE KONFERENCE.

BERLIN, 19. januarja. **V krogih državne vlade menijo, da bo dobil državni kancelar von Schleicher pooblastilo za razpust državnega zbora takoj, čim bo to zahteval parlamentarni položaj. Razpust bo objavljen takoj, čim se stranke vsaj tik pred prvo sejo ne bi mogle sporazumeti glede skupnega delovanja.**

BERLIN, 19. januarja. **Klub vsem demantijem narodnih socialistov sta se predvčerajšnjim popoldne vendarle sestala Gregor Strasser in Adolf Hitler. Zaenkrat še ni znano, o čem sta se razgovarjala na tem sestanku. Dalje je Hitler predsinočnjim telefonično poklical bivšega državnega kancelarja von Papena, s katerim se je razgovarjal dalje časa. Razen tega se je Hitler istega večera sestal z voditeljem [illegible] nacionalistov Hugenbergom in se je o tej konferenci izvedelo le toliko, da je Hugenberg zahteval od Hitlerja, naj ga točno informira o svojih načrtih in namerah za bodočnost, ni pa znano, kaj mu je Hitler na to odgovoril. V primeru, da bi vsi ti razgovori in pogajanja uspeli, si je vendarle težko zamisliti kako sodelovanje strank, ker je sporočil centrum po svojem predsedniku prelatu Kaasu državnemu kancelarju generalu von Schleicherju, da centrum nikakor ne bi mogel podpirati vlade, v kateri bi bili narodni socialisti.**

BERLIN, 19. januarja. O priliki včerajšnjega nemškega državnega praznika je odredil predsednik pruskega deželnega zbora, narodni socialist Kerrl, da se je razobesila na poslopju parlamenta namesto dosedanje republikanske črno-rdeče-zlate zastave cesarska črno-bela-rdeča zastava.

Roosevelt za spoštovanje pogodb

WASHINGTON, 19. januarja. **Predsednik Roosevelt je podal novinarjem izjavo, v kateri jih opozarja, naj od njega ne danes, ne po njegovem vstopu v Belo hišo ne zahtevajo nikakih izjav o ameriški zunanji politiki, ker mora iti vse, kar se more reči o kakršnemkoli položaju z ozirom na mednarodno politiko, skozi državno tajništvo za zunanje zadeve. »Pri tem pa morem poudariti,« je rekel Roosevelt, »da mora ameriška zunanja politika odločno braniti svetost mednarodnih pogodb. To je temelini kamen, na katerem se morajo razvijati naši odnošaji napram vsem ostalim državam.«**

Amerika daje svobodo Filipinom

WASHINGTON, 19. januarja. **Senat je predsinočnjim v drugem glasovanju s 66 proti 26 glasovom, torej s potrebno dvetretjinsko večino, odklonil Hooverjev veto proti zakonskemu predlogu o neodvisnosti Filipinov. Ker je reprezentančna zbornica že prej z dvetretjinsko večino sprejela ta zakonski predlog, je predsednikov veto postal avtomatično brezpredmeten in je zakon s tem sedaj dobil svojo zakonito veljavo. Ta zakon predvideva po 10 letih prehodne dobe popolno neodvisnost Filipinov. Hoover je stal na stališču, da predstavljajo neodvisni Filipini stalno vojno nevarnost za Ameriko. Ko se je raznesla vest o tem sklepu senata, je izjavil državni tajnik za poljedelstvo, da pomeni ta sklep navaden zločin.**

JAPONSKI KOMUNIZEM.

TOKIO, 19. januarja. Po poročilih japonskih meščanskih listov je policija prikrivala veliko komunistično propagando na Japonskem. V l. 1932 je bilo samo v dvanajstih prefekturah aretiranih 7000 oseb radi komunistične propagande, med njimi je bilo mnogo žensk. Komunistična propaganda se je na Japonskem zelo razpasla in segajo niti v najvišje kroge, celo med profesorje cesarskega vseučilišča v Tokiju in druge dostojanstvenike.

STRIBRNY IN SICHROVSKY OPROŠČENA.

PRAGA, 19. januarja. Danes ob 9. uri dopoldne je bila izrečena sodba pred iglavskim sodiščem v znanem procesu proti bivšemu ministru in narodnemu poslancu Stribrnemu in urarju Sichrovskemu. Oba obtoženca sta bila glede obtožbe krivega pričevanja v vseh točkah oproščena. Oba obtoženca sta bila v isti zadevi oproščena pravkar tudi že pred praškim kazenskim senatom. Oprostilna sodba je velikega notranjepolitičnega pomena.

STAVKA AVTOTAKSIJEV V ČSR.

PRAGA, 19. januarja. Stavka avtotaksijev v Pragi je končana, vendar pa so napovedali lastniki avtotaksijev in izvoščkov 23. t. m. generalno stavko v vsej republiki

Dnevne vesti

Energična borba okoliških občin proti inkorporaciji

Izredna seja zastopnikov vseh okoliških občin pri Renčlju na Pobrežju. — Argumenti in protesti proti priključitvi. —Poseben odbor bo branil interese okoliških občin. — Sprejeta resolucija. —Osnovanje velikih okoliških občin: Maribor desni in levi breg.

Problem, pred katerim stoje danes okoliške občine, je izzval žilavo borbo v vseh občinskih svetih. Pričela se je energična borba proti priključitvi. Včeraj popoldne ob 16. so se zbrali v Renčljevi dvorani na Pobrežju zastopniki vseh okoliških občin, da zavzamejo svoje stališče glede priključitve. Pobreško občino je zastopal njen župan Matija Volk, tezensko župan Vinko Bezjak, studenško občinski odbornik Alojzij Pregelj, radvanjsko župan Fran Vizovišek, krčevinsko občinski odbornik Ivan Volc, občino Košake pa župan Alojzij Požauko. Poleg zastopnikov so se zbrali pri Renčlju mnogoštevilno tudi odborniki posameznih občin.

Sejo je otvoril in vodil župan Pobrežja g. Matija Volk, ki je po pozdravnem nagovoru v krajših besedah obrazložil namen sestanka in poudaril, da je z ozirom na važnost zgodovinskega pomena. Dejal je, da govori v imenu 20.000 občanov, ki so z majhnimi izjemami odločno vsi proti nameravani priključitvi k mestni občini mariborski, ki jim danes ne more nuditi nobenih ugodnosti; nasprotno, v primeru priključitve bi se bremena okoliških davkoplačevalcev znatno zvišala.

Nato je župan otvoril debato, v katero je prvi posegel zastopnik gosp. Ivan Volc, ki se je v imenu krčevinske občine izjavil, da je odločno proti nameravani priključitvi, nato pa v daljšem in stvarnem govoru omenjal in našteval davčna bremena mestne občine in jih primerjal z davščinami okoliških občin. Poudaril je, da danes še ni dozorel čas za inkorporacijo in da jim zato tudi nikdo zameriti ne more, če glasujejo proti priključitvi. V imenu studenške občine se je nato izjavil proti priključitvi zastopnik g. Pregelj, v imenu tezenske občine so se oglasili k besedi odborniki gg. Jože Vitez, Josip Šabeder in Franjo Luknar. Vsi govorniki so odločno protestirali proti priključitvi. V imenu radvanjske občine so se izjavili proti priključitvi odborniki gg. Martin Špindler, Leopold Lorbek in Vinko Kolar, v imenu pobreške odborniki gg. Štefan Renčelj, Josip Klemenčič, Anton Pšeničnik in Drago Žohar, v imenu občine Košakov pa odborniki in zastopnik g. Anton Zorko.

Po predlogu odbornikov Luknarja in Pšeničnika je imenovan poseben odbor, ki je sestavil tole resolucijo:

Pooblaščeni zastopniki občin Krčevina, Košaki, Studenci, Pobrežje, Tezno in Radvanje sklenejo soglasno po daljši debati, da so odločno proti nameravani priključitvi okoliških občin k mestni občini mariborski iz naslednjih razlogov:

Vse okoliške občine so na svoje stroške izvedle elektrifikacijo v svojem območju, razen tega imajo nekatere svojo lastno kanalizacijo in vodovod.

Vse okoliške občine so brez dolgov. Imajo vzorno gospodarstvo in so zmožne tudi nadalje voditi občinsko gospodarstvo v prid občanov z dosti manjšimi obremenitvami, kakor bi to bilo, če bi se priključile mestni občini mariborski.

Vse okoliške občine imajo predpisano število prebivalstva in so gospodarsko za svoj obstoj zadostno močne. Celokupno prebivalstvo je odločno proti priključitvi.

Prepričani smo, da bi nam mestna občina v primeru priključitve ne mogla v doglednem času nuditi kakih ugodnosti, temveč bi nam naprtila le občutna bremena, ki jih okoliške občine ne morejo in tudi nočejo prevzeti.

Dejstvo je, da bi se okoliške občine mariborske v primeru priključitve nikakor ne mogle v gospodarskem, socialnem in kulturnem oziru tako uspešno razvijati, kakor doslej, ker bi mesto Maribor posvečalo vso skrb v prvi vrsti samo središču mesta.

Resolucija je bila soglasno sprejeta in bo poslana banski upravi, obema okrajnima glavarjema, županski zvezi, poslancema dr. Pivku in Krejčiju ter skupščinskemu odboru za proučevanje zakona o mestnih občinah.

Izvoljen je bil nato poseben odbor, ki bo branil interese okoliških občin in vodil vso nadalino borbo proti nameravani priključitvi. Sprejet je bil tudi soglasno predlog, naj bi se delalo na to da bi se združile okoliške občine v veliki okoliški občini na desnem in levem bregu.

Ker se nihče ni več javil k besedi, je župan g. Volk ob 19. uri zaključil sejo z željo, da bi imela popoln uspeh.

NI GA V NAŠEM MESTU ČLOVEKA, ki ne bi imel doma tega ali onega, česar ne rabi. Kaj naj stori s tem? Zavreči ali podariti je v sedanjih težkih časih škoda! Edino pametno je zato, da javi to v naših »VEČERNIKOVIH« MALIH OGLASIH. Za nekaj dinarjev bo dobil kupcev kolikor bo hotel! Zadnjič se je na en sam naš mali oglas javilo pri lastniku 36 INTERESENTOV in lastnik je za predmet, ki je mislil, da je vreden le 200, dobil 500 Din. ZASLUŽIL JE TOREJ S PAR DINARJI CELE TRI STOTAKE! Ne pozabite, da je »VEČERNIK« edini slovenski dnevnik slovenskega Maribora!

Iz šolske službe. V višjo položajno skupino so napredovali učitelji odnosno učiteljice: Stanko Povh pri Sv. Venčeslu, Amalija Velnarjeva v Murski Soboti, Josipina Nagelschmidtova na Hajdini pri Ptuju, Elizabeta Kokoljeva v Mariboru in Pavla Kotnikova v Lehnu na Pohorju.

Iz banovinske in državne službe. Za banovinskega primarija v javni bolnici v Ptuju je imenovan dr. Aleksander Kühar; uradniški pripravnik inž. Vinko Glanz je premeščen k upravi banovinskega zdravilišča v Rogaški Slatini; služba pa je prenehala arhivskemu uradniškemu pripravniku Fedorju Jankoviču pri obmejnem komisarijatu v Mariboru ter uradniškemu pripravniku Martinu Mavriču pri zdravilišču v Rogaški Slatini.

Lastniki motornih in fijakerskih vozil naj se radi evidence čimpreje javijo pri predstojništvu mestne policije.

Krajevna organizacija JRKD za III. mestni okraj sklicuje za danes 19. t. m. ob 20. uri odborovo sejo v gostilni Košir (poprej Kosič) na Meljski cesti. Po seji bo članski sestanek, na katerem bo poročal narodni poslanec g. dr. Pivko. Vabljeni so vsi člani in somišljeniki ter prijatelji organizacije, da se sestanka udeleže v čim večjem številu!

Popisovanje vojnih obveznikov rojenih leta 1915. Mestni vojaški urad poziva vse v Mariboru stanujoče mladeniče, rojene leta 1915, in to brez ozira na njih pristojnost, da se javijo pri omenjenem uradu na Slomškovem trgu med 8. in 13. uro radi vpisa v vojaško evidenco. Pri vpisu se mora predložiti krstni in domovinski list. Mladeniče, ki so pristojni v Maribor, a stanujejo izven mariborske občine, morajo prijaviti njih starši ali sorodniki.

Tiskovne napake. V včerajšnji številki lista je bilo več tiskovnih napak, nekaj tudi takih, ki kvarijo ves smisel. Popravljamo le glavne. V uvodniku se mora glasiti v prvem stavku, da je banska uprava poslala vprašanja vsem slovenskim občinam (ne osem občinam). V drugi koloni pa je pravilno: da lažje vrši svojo misijo (ne unijo). Enaka je napaka v podnaslovu brzojavke »Jugoslavija na gospodarski konferenci«, ki bi se morala glasiti: Dosedanji predlogi in elaborati (ne slabosti). V poročilih izpred sodišča na drugi strani pa je pravilno: Ko so orožniki o tej zadevi poizvedovali (ne poizvedeli).

Za Pomožno akcijo za siromašne sloje mesta Maribora so darovali: Ivan Horvat, parna pekarna, 40 kg kruha; Dragotin Kopič, menjalnica žita, 200 kg ječmenove kaše in fižola; Srečko Pihlar, trgovec, 14 kosov konfekcijskega blaga; Z. Anderle, trgovec, 9 kg keksov, smokev in testenin; Albin Novak, trgovec, 30 kg prosene kaše in sliv; Josip Rosenberg, trgovec, 10 vreč bele moke; Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev specerijsko in manufakturno blago v vrednosti 3.054.50 Din; M. Oset, trgovec, 200 kg riža in H. Vielhaber, trgovec, 50 kg prosene kaše. Vodstvo Pomožne akcije se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje!

Sprememba posesti in obrti. Z novim letom sta prevzela gostilno »Krčevinski dvor« na Aleksandrovi c. 79 nova lastnika hiše gosp. Franc in Lojzka Krevh. Oba sta priznana strokovnjaka v gostilniški obrti, ki sta na splošno zadovoljstvo vodila skoraj celo desetletje hotel »Nova pošta« v Rimskih toplicah in zadnja leta hotel »Triglav« v Sevnici. Povsod sta bila tudi vneta člana in podpornika narodnih in humanitarnih društev, ki so jima v Sevnici s Sokolom na čelu priredila prisrčno slovo. Nadejamo se, da bosta tudi tu z vnemo delovala za prospeh tujskega prometa našega mesta ter jima želimo na novem mestu obilo sreče in uspehov!

Naša lanska gospodarska bilanca. Predavanje pod tem naslovom je imel sinoči pri »Orlu« profesor tukajšnje državne trgovske akademije g. dr. Rudolf Rutar pod okriljem mariborskega Slovenskega trgovskega in Obrtnega društva. Predavatelj je predočil razvoj sedanje gospodarske krize in težave, s katerimi se morajo boriti naši gospodarski krogi. Predavanje je bilo dobro obiskano. Pri debati se je z veseljem konstatiralo, da je v finančnem odboru narodni poslanec g. Krejči kritiziral napačno politiko naše Narodne banke, ki škoduje vsem gospodarskim in trgovskim slojem. Pokazala se je nadalje tudi potreba po sličnih predavanjih in sestankih, na katerih morejo posamezniki izraziti svoje težnje in želje, ki so često v prid trgovstvu in obrtništvu. Želeti je, da bi se slovenski trgovci in obrtniki udeleževali omenjenih predavanj in sestankov v čimvečjem številu.

Vsem društvom. Vsa športna, telovadna, sokolska, prosvetna, kulturna, gasilska in društva rdečega križa v Mariboru in okolici, ki prirejajo koncerte, gledališke predstave in zabave s plesom ali brez plesa, ki so obdavčene s takso po tarifni postavki 99. a zakona o taksah, se opozarjajo, da vsako tako prireditev najkasneje 24 ur pred pričetkom prijavijo glavnemu oddelku finančne kontrole v Mariboru, ter predlože potrdilo o plačani taksi, odnosno potrdilo, da je prireditev takse prosta.

Proti slabi volji in nerazpoloženju pomaga samo eno: zopet se morate enkrat pošteno zabavati in se vsaj za eno noč otresti vsakdanjih brig in težav! — 1. februarja bo pri »Unionu« planinski ples!

Tečaji pri Senjorjevem domu! Radi zanimanja za Senjorjev dom je zimskošportni odsek SPD sklenil prirediti do konca zimske sezone tedenske tečaje. Vsak tečaj se prične v nedeljo in konča v soboto. V tečaj se lahko vstopi vsak dan. Snežne razmere so prav dobre.

Želite vitaminov?
Kupite Jaffa pomaranče!
Zaloga M LOŠ OSET, Maribor

Grajski kino. Samo še do vključno četrtka sijajna opereta: »Zvezde z neba«, z Liano Haid, Gustavom Fröhlichom, Szökejem Szakallom v glavnih ulogah. V petek svečana premiera zvočnega velefilma »Scampolo« (Za groš ljubezni). V glavnih ulogah nastopajo: Dolly Haas, Ludvik Diehl in Paul Hörbiger. Zopet nas preseneti Grajski kino z novim lepim filmom!

Kino Union. Do vključno četrtka 19. januarja se predvaja največje filmsko delo »Ben Hur«. Prihodnji spored veleopereta »Noč v raju« s šarmantno in temperamentno Anny Ondra, Hermann Thimig, Ralph A. Roberts, Erna Morena in Greto Natzler. Nedvomno najboljša veseloigra zadnjih mesecev.

Narodno gledališče

Repertoar.

Četrtek, 19. januarja: Zaprto.
Petek, 20. januarja: Zaprto.
Sobota, 21. januarja ob 20. uri: »Celjski grofje«. Delavska predstava. Znižane cene.
Nedelja, 22. januarja ob 15. uri: »Maks in Moric«. Otroška predstava. — Ob 20. uri: »Grofica Marica«. Prvič v sezoni.

Mariborsko gledališče. Prva letošnja delavska predstava bo v soboto, 21. t. m. Uprizorila se bo pa znižanih cenah Kreftova zgodovinska drama **»Celjski grofje«.** To delo obravnava zgodovino poslednjih celjskih grofov iz povsem drugačnih vidikov, kot slične drame drugih naših pisateljev. Na mariborskem odru so »Celjski grofje« dosegli največji uspeh letošnje sezone.

Pri nagnenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna **»Franz Josefova« grenčica** delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o presnavljanju zatrjujejo, da so dosegli z **»Franz Josefovo« vodo** sijajne rezultate. **»Franz Josefova« grenčica** se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Petek - Svengalijev humoristični večer v Veliki kavarni

V nedeljo gostuje g. Povha

Nova turška kvarna. V Grajski kleti je g. Basletić otvoril turško kavarno.

Izlet k Senjorjevemu domu in na Pisnik! Zimsko-športni odsek S. P. D. v Mariboru priredi preko prihodnje nedelje izlet, spojen s smučarskim tečajem, in sicer v dveh skupinah. Prva skupina gre k Senjorjevemu domu, druga skupina pa na Pisnik nad Ribnico. Odhod v soboto 21. t. m. ob 13.18 in ob 18.30 z glavnega kolodvora. Dobrodošli vsi smučarji! Prijave sprejema do petka zvečer pisarna S. P. D., Aleksandrova cesta 35, kjer je treba položiti denar za vožnjo in ostalo.

Otroški smučarski tečaj v Mariboru. ZSO-SPD Maribor priredi v času od 22. do 29. tm. v okolici Maribora smuški tečaj za deco. Tečaj bo vsak **popoldan** od 14. do 17. ure, prične se pa v **nedeljo** ob 9. uri dopoldne. Zbirališče bo vedno pri paviljonu v parku, odkoder bo skupen odhod. Tečaj je brezplačen. Vodi ga g. Franjo Pivka, prijave pa sprejema »Putnik«, Aleksandrova cesta.

Vlomna tatvina. Neznani vlomilec je včeraj popoldne obiskal podstrešje hiše dr. Zorjana v Maistrovi ulici. S ponarejenim ključem je odprl vrata in prebrskal na podstrešju razne zaboje in košare ter odnesel več moških srajc, nekaj posteljnega perila, kos prekajene svinjine in nekaj klobas. S plenom, ki je bil vreden okrog 1500 Din, je neopaženo in brez sledu izginil. Hišnik g. dr. Zorjana je tatvino prijavil policiji.

Onemoglost. Ko se je včeraj dopoldne mudil pri tukajšnjem vojaškem uradu invalid Alojzij Petek z Meljske ceste, mu je nenadoma postalo slabo. Ker se je radi slabosti zgrudil in omedlel, so ga poklicani reševalci prepeljali z avtom v bolnišnico.

Nezgoda pri delu. Včeraj popoldne je bil zaposlen v delavnici državnih železnic v Studencih pri cirkularki 46letni železniški delavec Ivan Dreisiebner, stanujoč na Teznu v Gubčevi ulici 51. Nenadoma pa je odletel Dreisiebnerju z žage v prsa večji kos lesa s tako močjo, da ga je podrl na tla. Ker je dobil pri tem nevarne notranje poškodbe, ga je moral rešilni avtomobil prepeljati v bolnišnico.

Prst si je odsekala. Pri sekanju drv si je včeraj popoldne odsekala prst na levi roki 46letna delavka Marija Breznikova, stanujoča v Jezdarski ulici. Zdravi se v bolnišnici.

Smrtna nesreča se je pripetila te dni na Jareninskem vrhu in si je izbrala za žrtev 27-letno posestnikovo ženo Rozalijo Šefovo. Pri spravljanju stelje je prišla po nesrečnem naključju pod voz in na mestu izdihnila. Njena nesrečna smrt je vzbudila splošno sočustvovanje z možem in osirotelimi otroci.

Izpred malega kazenskega senata

LOČENKA Z UKRADENO KRAVO. STRAH DRAVSKEGA POLJA.

Pred malim tričlanskim kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča, ki mu je predsedoval okrožni sodnik g. Lenart, prisednika pa sta bila dr. Kotnik in dr. Čemer, dočim je obtožbo zastopal državni tožilec dr. Hojnik, se je včeraj zagovarjala 33 letna ločena zasebnica Frančiška Kukolj iz Godemarcev pri Mali Nedelji, ker je skrivaj odpeljala svojemu svaku Matiji Kukolju iz hleva kravo in nato pod lažno pretvezo izvabila od županstva napačen živinski potni list. Iz obtožnice je bilo razvidno naslednje: Obtoženka se je lani v juliju ločila od svojega moža, sodarja Ivana Kukolja, ki se je tedaj obvezal izplačati svoji ločeni ženi do 1. oktobra 1932. znesek 10.000 Din v gotovini. Ločenka je sprejela v Ljutomeru pri moževem pravnem zastopniku v dveh obrokih 6.904 Din, dočim ji ostanka mož ni hotel izplačati, ker mu je ob ločitvi samovoljno odnesla ves živež, obleko in razne druge stvari.

Ivan Kukolj je meseca avgusta lanskega leta prodal svojo hišo z vsem inventarjem in posestvom svojemu bratu Matiji, ki je pričel gospodariti na novo kupljenem posestvu. Dne 31. oktobra pa je Matija Kukolj, ko je vstal, presenečen opazil, da mu je bila v pretekli noči ukradena iz hleva lepa krava. Zadevo je takoj prijavil orožnikom, ki so tatico kmalu izsledili v osebi včerajšnje obtoženke Frančiške Kukoljeve. Kukoljeva je kravo takoj po tatvini odpeljala na domačo občino, kjer je izvabila od župana pod pretvezo, da je last njenega brata, živinski potni list, s pomočjo katerega je kravo nato prodala.

Pri razpravi je obtoženka vse odkrito priznala, izgovarjala pa se je s tem, da si je tako hotela preskrbeti odškodnino za znesek 3.100 Din, ki ji ga je po njenem mnenju še dolgoval na odpravnini ob ločitvi njen bivši mož Ivan. Ker pa od moža ni mogla več ničesar dobiti, je vzela kravo njegovega brata, ki je kupil vse posestvo od njenega moža.

Obsojena je bila na 5 mesecev strogega zapora, pogojno za 3 leta in na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 2 let. Kazen je sprejela.

*

Za njo je stopil pred sodnike 20letni poljski delavec Alojz Strelec, rodom iz Ptuja in brez stalnega bivališča, ki mu je očitala obtožnica nič več in nič manj kakor 26 tatvin, ki jih je zagrešil v raznih krajih na Dravskem polju v mesecih juliju in avgustu lanskega leta. Skupna škoda, ki jo je povzročil s svojimi dolgimi prsti našim kmetom, je bila cenjena na okrogih 30.000 Din. Večinoma so pa dobili kmetje ukradeno blago vrnjeno, ker se je vestnim orožnikom posrečilo izslediti in zapleniti ga. Denarja seveda nihče več ni videl, ker ga je Strelec sproti zapravil. V gotovini so kmetje oškodovani za približno 5.000 Din.

Strelec je vsa svoja tatinska junaštva odkrito priznal in prejel za svoje strahovanje Dravskega polja zasluženo kazen 1 leta in 4 mesecev zapora. Tudi on se je zadovoljil s kaznijo in jo je takoj nastopil.

Kakršno žilvljenje, takšna smrt

Po naročilu matere je sin zaklal njenega ljubimca in ga nato vrgel v Muro.

Poročali smo že na kratko, da je te dni blizu Murskega Središča naplavila Mura truplo okrog 30 let starega moškega, ki je bilo grozno razmesarjeno. Truplo je imelo 26 zabodljajev, od katerih jih je bilo pet zadanih naravnost v srce. Pri pokojniku niso našli nobenih listin, po katerih bi mogli ugotoviti njegovo ime. Našli so samo žepni robec in vžigalnik, ki so ga orožniki očistili rje in našli vrezane iniciale. Na podlagi tega je bila uvedena takoj obširna preiskava in kmalu so dognali, da je umorjeni identičen z Ivanom Čižmešijem, posestnikom iz Gornje Bistrice v Prekmurju, ki ga pogrešajo že od 26. novembra lanskega leta.

Ime na vžigalniku, ki je dalo orožnikom sicer pravo sled, pa je bilo tuje. Domnevajo, da je pokojni vžigalnik kje ukradel. Ko so se orožniki oglasili pri bratu pokojnega Čižmešije, so zvedeli, da je živel deli časa na koruzi z neko Terezijo. Ko pa so zaslišali še njo, je izjavila, da je pokojni Ivan res živel z njo, odkar pa je lani v novembru izginil, ne ve ničesar več o njem. Izpovedala je tudi, da je bil robat in nasilen človek in da je grdo ravnal z njo in z njenim sinom Ignacom. Naposled so orožniki zaslišali še sina, ki je sprva vse zanikal, končno pa priznal, da je po naročilu matere dogovorno z Josipom in Štefanom Vučkom ubil Čižmešijo in nato njegovo truplo vrgel v Muro.

Kritičnega večera je pokojni Čižmešija prišel pozno domov in legel s Terezijo k počitku. Kmalu nato pa sta se jela prepirati in se je ljubimec tudi dejansko lotil Terezije, ki je zbežala iz hiše in se skrila v hlev. Čižmešija je nato trdno zaspal. V hlevu pa so bili ta čas zbrani njen sin Ignac ter njegova tovariša Josip Vučko in njegov brat Štefan, ki so se navduševali pri steklenici žganja za zverinski načrt. Ko je pribežala v hlev Ignačeva mati, so fantje takoj sklenili ubiti Čižmešija. Podali so se zato v sobo in navalili z noži na spečega. Po prvem zabodljaju se je speči prebudil in se skušal obraniti napadalcev, toda zaman. Podrli so ga na tla in zabadali z noži tako dolgo, da je izdihnil pod njihovimi noži. Nato so ga oblekli, zavlekli do Mure in ga vrgli v Reko.

Drugo jutro je Terezija sobo skrbno počistila, fantje po so o zverinskem umoru molčali ko grob, dokler jih ni izdal vžigalnik, ki so ga našli pri pokojnem.

Pokojni Čižmešija je bil znan nasilnež in je pred kratkim prestal kazen radi uboja lastnega brata. Po končani preiskavi so orožniki vse štiri krivce izročili sodišču v Dolnji Lendavi, ki jih je poslalo v mariborske sodne zapore.

Sokolstvo

Smuške tekme Sokolskega društva Maribor-matice

Sokolsko društvo Maribor matica razpisuje za 29. tm. smuške tekme vseh oddelkov v teku. Tekme bodo v Mariboru in bližnji okolici in se bodo začele ob 11. uri dopoldan v mestnem parku s startom dece do 10 leta na približno 300 m dolgi progi. Tekma naših malih bo nedvomno zanimiva in ji šaljivih prizorov gotovo ne bo manjkalo.

Start ostalih oddelkov bo ob 2. popoldne pri Treh ribnikih in bo proga tekla proti Sv. Urbanu. Člani tekmujejo na 12 km dolgi progi v dveh razredih. V a razredu smejo štartati člani stari nad 20 let v b razr. pa v starosti od 18 do 20 let. Moški naraščaj ima 6 km progo in tekmujejo v a razr. naraščajniki stari nad 16 let, v b razr. pa naraščajniki stari 14 do 16 let. Mlajši naraščaj od 10. do 14. leta tekmuje na lahki 3 km progi.

Članice tekmujejo na 6 km dolgi progi, ženski naraščaj pa na lahki 3 km dolgi progi po isti starostni razpredelbi v razredih kakor člani, oziroma naraščaj.

Pravico starta imajo vsi člani mariborskih sokolskih društev. Prijave, ki jih naj vpošljejo društva po možnosti skupno, se naj naslovijo na Smuški odsek Sokola matice, Narodni dom, do četrtka 26. tm.

Glavna skupščina Sokola Pragersko

Pretekli teden je bila v prostorih brata Muleja v začasni sokolski dvorani glavna skupščina pragerskega Sokola. Skupščino je otvoril starosta br. Gostič in v primernem nagovoru pozdravil vse navzoče. Nato je podal kratko poročilo o delovanju društva v preteklem letu. Omenil je, da si je društvo v tem času preskrbelo skromno zavetišče, ki sicer ni še sokolska last, upati in želeti pa je, da bi postalo čimprej. Preureditev dvorane, ki služi obenem tudi za telovadnico, je bila združena s precejšnjimi izdatki oz. investicajami, to so: postavitev odra, izgotovitev večjega števila kulis, popravilo stropa oz. strehe, položitev poda, instalacija električne razsvetljave i. t. d. Zahvalil se je tudi br. Majcnu, zakupniku tukajšnje kolodvorske restavracije za naklonjenost, ki jo je izkazal društvu s tem, da je sam plačal stroške celoletne najemnine sokolske dvorane in je tudi ob drugih prilikah priskočil društvu na pomoč. Končno je bodril članstvo, naj se z vso ljubeznijo oklene sokolskega dela tudi v bodočem letu in naj sledi ciljem, ki jih je začrtal Sokolstvu vzor-Sokol br. Miroslav Tyrš, katerega 100. obletnico rojstva smo letos obhajali.

Nagovoru br. staroste so sledila poročila ostalih funkcijonarjev. Iz teh poročil je bilo razvidno, da je društveno blagajniško stanje še dokaj povoljno. Društvo je imelo več prireditev, in sicer: 1 tombolo, 2 akademiji in 6 iger.

Poročilom je sledila volitev novega odbora, ki se je sestavil tako-le: starosta br. Leopold Šegula, podstarosta br. Franc Kac, načelnik br. Lambert Gerbic, podnačelnik br. Ivan Dolenc, načelnica s. Marta Gerbic, podnačelnica s. Marta Primec, prosvetar br. Vinko Brenčič, tajnica s. Marjeta Vodošek, blagajnik br. Anton Barbič, gospodar br. Franc Zavadlal, revizorja br. Štefan Godec in br. Alojz Mulej, namestniki revizorjev br. Miha Vovk in br. Štefan Premzl. Odborniki: br. Alojz Luršak, br. Jože Pristovnik, s. Mara Velikonja in br. Franc Zupančič. Namestniki odbornikov so sestra Franja Gerbič, br. Karl Kokot, s. Roza Varl in br. Jožef Rezar.

Častni sod tvorijo: predsednik br. Anton Gostič, namestnik br. Jakob Pretnar, zapisnikar br. Alfonz Skok, člani: br. Alojzij Majcen, br. Franc Fludernik in br. Miloš Zupanc.

Smuški odsek Sokola - matice

prosi brate smučarje vseh mariborskih Sokolskih društev, ki bi bili pripravljeni sodelovati pri organizaciji smuške tekme dne 29. tm., da se sigurno udeleže sestanka v ponedeljek 23. tm. ob 8. uri v društveni sobi Sokola matice v Narodnem domu. — Nadalje poziva odsek svoje članstvo, da v čim večjem številu prisostvuje tekmi Studenškega Sokola, ki bo v nedeljo 22. tm. na Glažuti. Tekmovalci se lahko udeleže tekme le izven konkurence za najboljši čas.

Lutkovno gledališče Sokola Studenci vprizori v soboto 21. t. m. ob 15.30 za otroke, ob 7.30 pa za odrasle trodejanko »Jaka Požeruh« z godbo in petjem. — Stariši, pridite in pošljite svoje otroke!

Sokolsko društvo Maribor III

izreka najtoplejšo zahvalo uradništvu mariborske carinarnice, ki je namesto venca povodom smrti bivšega tukajšnjega carinika g. Svetislava Kajaliča, umrlega v Bežani pri Zemunu, darovalo Sokolu Maribor III nabrani znesek 300 Din. Istotako se upravni odbor zahvaljuje vdovi gospe Kajaličevi za blagodušno namembo. Zdravo!

Sokolsko društvo Maribor I.

ima občni zbor v soboto 21. t. m. ob 20. uri v telovadnici vojašnice kralja Petra I. Vabimo vse sestre in brate ter prijatelje Sokola!

Iz Sokola Maribor III.

Obvezen članski sestanek bo v sredo 25. t. m. ob 20. uri v krčevinski šoli. — Redni letni občni zbor pa bo v nedeljo 29. t. m. ob 14. uri popoldne v 6. razredu krčevinske šole. — Zdravo!

»Veriga« na odru Sokola Maribor III.

Agilni dramski odsek Sokola Maribor III. vprizori v soboto 21. t. m. ob 19. uri v krčevinski šoli Finžgarjevo dramo »Veriga«. Sokoli in prijatelji iskreno vabljeni.

Občni zbor sokolske čete Mala Nedelja je bil v nedeljo, dne 8. t. m. ob 15. uri ob veliki udeležbi članstva. Otvoril ga je starosta br. Ivan Čeh s pozdravnim govorom, v katerem je še posebej pozdravil neumornega četnega referenta br. Pušenjaka iz Ljutomera. Nato so sledila poročila posameznih funkcijonarjev. Iz poročil je razvidno, da je štela četa ob koncu leta 1932 112 članov in 70 moške in ženske dece. Imela je 15 rednih odborovih sej. Delovala je telovadno in pro-

---

Leon Lambry:

Nepristni kozak

Ko je Lucien Davoy, polkovnik pri strelcih telesne straže, prišel svojemu bratu javit, da odhaja na Rusko s cesarjem, ga je mladi dečko z občudovanjem gledal.

Polkovnik je bil sijajen v svojem zelenem kroju z rdečimi našitki. Razen tega je nosil hlače iz kože in čelado s perjanico.

»Me vzameš s seboj?« je vprašal.

»Ne!«

»Dovolj sem velik, da bi šel s teboj, vsaj do Draždanov!«

»Ne tja, ne drugam. Tvoje mesto je v Parizu. Končaj svoje študije, potem bomo videli.«

Raoulu se ni zdelo vredno, da bi silil. Bilo mu je komaj šestnajst let, njegovemu bratu pa blizu trideset. Po materini smrti ga je slepo slušal.

»Pa dobro!« je dejal vdano. »Bom pa čakal! Ali bo vojna dolgo trajala?«

»To je odvisno od Rusov. Če se bomo dali naklestiti, se skoro vrnem . . . Ampak o teh ljudeh se nič ne ve.«

»Pa da te vsaj ne ubijejo!«

»To me nič ne mika . . . Zbogom, Raoul!«

»Na svidenje, Lucien! Torej me res ne maraš? . . . Hodil bi za vojsko . . . izdaleč!«

»Ne govori več o tem!«

Bolj ginjen, nego se je hotel kazati, je poljubil brata na čelo ter odšel žvenketaje z ostrogami.

Ko je bil sam, je Raoul nestrpno zacepetal, nato pa v močnem razburjenju jel korakati sem ter tja.

»Navsezadnje,« je zamrmral čez trenutek, »pa nisem prisiljen, da bi ga slušal! Lucien dela tako meni v prid, to je res, ampak pretirava. S šestnajstimi leti človek ni več frkolinček, hudirja! Zakaj me ne bi vzel s seboj na Poljsko? Vojna ne bo segla do tja!«

Zopet je začel korakati, nato pa se je vnovič ustavil.

»Kakšna misel!« je zamomljal. »Moja sestrična Delcourjeva, ki je omožena z generalom, mi pomore v tej zadevi. Tako blaga je!«

In s tem lepim, mladostnim prepričanjem je Raoul Davoy odvihral.

Gospa Delcourjeva ga je dobrohotno sprejela. Pripravljala se je na odhod. Po stanovanju je bilo vse razmetano.

»Sestrična,« je izpregovoril Raoul, ko je sedel svoji sorodnici nasproti, »vi ste moja zadnja nada; moj brat odpotuje v Rusijo in me noče s seboj!«

»Vem, ubogi prijatelj, a ne morem nič zato! Premlad se mu zdiš in navsezadnje ima morda prav.«

»Ne, sestrična, ne, nima prav! Vi to dobro veste! . . . Nisem več otrok. Ako bi mi hoteli storiti veselje, veste, kaj bi napravili?«

»Bojim se uganiti.«

»S seboj bi me vzeli. Ne recite ne . . . Vem, da odrinete z generalom. Če vzamem obleko kakor vaš služabnik, me nihče ne spozna!«

»Tebi je lahko govoriti . . . Veš, da bi bil general razkačen, če bi jaz privolila.«

»Saj ne bo vedel! Nikomur ne izdam skrivnosti, in kadar bomo v Draždanih, moj brat ne poreče nič!«

»To ni gotovo!«

»Pomislite, sestrična, da imam samo še njega! Če bi ga ranili, če bi umiral in me ne bi videl, se jaz ne bi mogel potolažiti!«

Gospa Delcourjeva si je skrivaj otrla solzo.

»Dete,« je rekla.

Po kratkem molku je potem dodala: »Obljubiti ne morem nič. Sicer pa imam danes preveč posla! Vrni se jutri, bom premislila! . . . Ako bo mogoče, ti bom ustregla.«

»Hvala, sestrična,« je vzkliknil Raoul, ki je čital v očeh svoje sestrične že nekako dovoljenje.

Prisrčno jo je poljubil in odšel z radostjo v srcu.

*

Navzlic vsem težavam si je gospa Delcourova naprtila Raoula, ki je mogel dospeti v Draždane z njenim spremstvom, preoblečen v enega njenih slug. Robin, njen dopisnik, je dobil sporočilo, da je Raoul pod zaščito neke sorodnice, in si ni delal skrbi. Vendar pet ali šest tednov po svojem odhodu iz Pariza se je generalka pričela kesati svoje šibkosti. Poklicala je Raoula v svojo sobo in mu velela:

(Se bo nadaljevalo.)

Radislav Rudan

Rod na razpotju

(Povest)

Zamislil se je, zastrmel v strop in kakor sam sebi dejal:

»Jaz pa nimam sina in nimam hčere; nikogar nimam. Vse so mi vzeli, in sam sem ostal.«

»Jaz sem vaša hči!« je zajokala Marička in se mu zgrudila k nogam.

»Ti?« se je začudil Caharija. »Ne, ne, nisi. Ne poznam te. Samo palico mi daj, iti moram! «

Dvignil se je in sedel na rob postelje.

»Kam hočete, oče?« se je prestrašil France.

»Iti moram!« je ponovil Caharija. »Svoje delo grem terjat.«

»Kam? H komu?« je vzkliknil sin.

»Proč, Antikrist!« je zakričal starec in vstal. Ves je bil slaboten in le s težavo je premaknil noge, stopil v kot, odprl omaro, poiskal neke papirje, vzel drenovo palico in izginil skozi vrata.

France in Marička sta stekla za njim in mu zastavila pot, a Caharija ju je pogledal tako pametno in pomirjevalno, da sta kakor ukopan obstala.

«Mar se bojita zame?« je vprašal in se nasmehnil.

»Kam hočete?« sta vzkliknila oba hkratu.

»V Postojno grem,« je dejal Caharija.

»Saj ne boste prišli; preslabi ste,« je zajokala hči.

»Ne boj se zame,« je rekel starec, še sem močan, dovolj močan, da si bom poiskal pravico. Davke sem plačeval, obrt sem imel, pa bomo zdaj videli, kdo sme zamenjati moje delo, kdo sme postaviti stroj v moj kamnolom?«

»Nič ne boste opravili,« je dejal France, a starec ga ni poslušal; zamahnil je z roko in se nasmehnil. Potem se je pokrižal, uprl v palico in odkrevljal po beli cesarski cesti proti Razdrtemu.

Enakomerno je prestavljal noge, kakor da bi hodil po taktu, ki mu ga je dajalo ropotanje in sopihanje stroja v kamnolomu. Toda on tega ropotanja in sopihanja ni slišal. Pogreznjen vase je predel svojo misel v novo vero in novo upanje, ki ga je prevzemalo vsega ter mu preganjalo bolečine in obup prestanih ur.

»O Devica loška,« je ponavljal, »da se že poprej nisem domislil kam se mi je obrniti, kje poiskati pomoči in zaščite! Saj njihova je dolžnost braniti pravice siromakov in trpinov, ki so vse življenje znoj prelivali ter pošteno in Bogu vdano doprinašali žrtve. Oni edini mi morejo pomagati, oni edini mi bodo pomagali. Še je pravica na svetu in še je človek človek in ne stroj, ki ga je hudič po svoji podobi ustvaril, da bi nam duše premamil in pogubil.«

Toplo je sijalo solnce po Rebrnicah, ko je Caharija korakal po klancih in serpentinah skozi hrastove in gabrove meje, mimo črnih borovcev in sivih, od burje in od dežja razjedenih skal. Stare noge so ga bolele, sapo mu je zapiralo in debele potne kaplje so mu polzele po obrazu, a nova vera mu je dajala moči, da ni omagal. Le kdaj pa kdaj je postal, sédel na obcestni kamen in se odpočil. In zopet je vzel palico v roke, pot pod noge in lezel dalje po strmih klancih, po prožnih ravninah in mimo polj in senožeti, zelenečih šum in belih vasi, dokler ni naposled zagledal pred seboj Postojne. Veselo se je nizala po bregu navzgor in vsa se je bleščala v soju prvega pomladanskega solnca. Gori za njo pa so se temneli z gozdovi poraščeni vrhovi Javornika, blestelo se je sinje nebo in se bočilo čez mesto, čez Sovič z razvalinami starega gradu in čez vso prostrano planoto do sivega Nanosa in golih kraških čeri.

XIII.

Caharija je prispel pred veliko, vso gradu podobno hišo. Na njenem pročelju so se svetila velika okna in ogromna vrata so vodila v njeno notranjost, da mu je bilo tesno in nerodno, ko se je znašel v veži. Nič ni vedel kam bi se obrnil, koga bi povprašal in kje potrkal. Na velikih, prostranih in svetlih hodnikih so stali ljudje in so čakali. K njim je stopil Caharija, naslonil se na palico in se nemo zastrmel predse.

Ljudje so prihajali in odhajali, zanj se pa nihče ni zmenil, da je naposled ostal sam, sédel na klop, ki je stala na hodniku, in še dalje molče in vdano čakal. Tako je sedél dolgo, in zdelo se mu je, da je minila že neskončna večnost od tistega trenutka, ko je bil truden in izmučen prestopil prag te velike in gosposke hiše. Takrat pa so se nenadoma odprla neka vrata, pred njimi se je pojavil starikav možiček, stopil k Cahariji in ga vprašal, česa želi.

»Z gospodi bi rad govoril,« je dejal Caharija.

(Se bo nadaljevalo.)

---

svetno. Priredila je 5 akademij in proslav in 3 telovadne nastope. Člani pa so sodelovali tudi pri telovadnih nastopih v Ljutomeru, Križevcih in Gornji Radgoni ter se udeležili štafetnega teka. Z lastno godbo na pihala, ki je obenem tudi okrožna godba, je nastopala doma in pri telovadnih nastopih bratskih društev v okrožju. Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da ima mlada sokolska četa, ki je bila ustanovljena šele pred enim letom, kljub temu, da si je nabavila nov drog, bradljo in blazino ter še druge potrebščine, nad 700 Din čistega dobička. Ob sklepu občnega zbora je br. starosta pozval vse k vztrajnemu delu v čim večji razmah in procvit čete. Zdravo!

Sport

Sprememba terminov »Zimskosportnega tedna.

Z ozirom na snežne in vremenske razmere in iz tega izvirajoče zapreke ter na željo sodelujočih je upravni odbor Mariborske zimskosportne podzveze določil naslednji nov razpored: Tekma v teku na 16 km za prvenstvo MZSP bo 22. t. m. ob 8.30 na desnem bregu Drave. Start in cilj bo v Radvanju pri gostilni Anderle. Smučarski pozdravni večer in žrebanje bo 21. t. m. ob 8. uri v hotelu »Orel«. Ostali del razpisa ostane. Javno umetno drsanje bo v nedeljo 22. t. m. ob 14.30 pri Treh ribnikih. Razdelitev daril in spominkov bo 22. t. m. ob 20. uri v hotelu »Orel«. Mednarodna skakalna tekma bo 2. februarja. Zadevne objave sledijo. Za prijave se določa nov termin, in sicer do 1. februarja do 12. ure.

Smučarski tečaji za začetnike.

Mariborski smučarski klub priredi od 20. t. m. smučarske tečaje za začetnike na terenu pri Treh ribnikih. Prijave sprejema Mariborski smučarski klub, Jurčičeva ul. 8, trgovina Stojec in sportna trgovina Hojnik-Prinčič, Aleksandrova c. Zbirališče v petek ob 14. uri pri paviljonu v mestnem parku.

Ptuj

Usodna zmota. Korošču Štefanu, tovarniškemu delavcu iz Budine, se je pred nekaj dnevi sredi noči zahotelo žganja, ko se je zbudil iz nepretrdnega spanca. Vedel je, da ima na omari steklenico žganja, ni se pa zavedal, da stoji poleg nje še ena, v kateri je salmijak. Željan krepkega požirka je v temi segel na omaro, zgrabil za steklenico in hlastno vlil vase — salmijak. Seveda je kmalu občutil zle učinke gnusne pijače, jel se je zvijati v hudih bolečinah in v nevarnem stanju so ga morali odpeljati v bolnišnico. Upati je, da okreva.

Rezultat petkove seje glede preložitve živilskega tržnega prostora je vse presenetil. Odborniki so sklenili, da se nič ne sklene. Odločili pa so se, da poslušajo ljudski glas o tej zadevi. Dovolili so namreč, da krožita po ptujskem mestu dva cirkularja; v enega se naj vpišejo tisti, ki so za preložitev, v drugega pa oni, ki so proti temu. Pravico do tega glasovanja imajo samo naše vrle ptujske gospodinje, saj so one pri tem najbolj prizadete. Tista lista, ki dobi pri tem plebiscitu več glasov, zmaga, in njena volja bo uslišana. Nežni spol našega mesteca zdaj z vnemo rešuje občinske zadevščine.

Lep dokaz pasje zvestobe in razumnosti

V glavnem mestu Norveške se je pred dnevi odigral dogodek, v katerem sta dva psa rešila majhnega otroka očitne smrti. V predmestju Oslo-a stanuje v neki vili družina zdravnika dr. Willumsena. Zdravnik ima edinega sina, starega 3 in pol leta, ki sta ga morala oče in mati zaradi svoje prezaposlenosti in službene odsotnosti pogosto puščati samega doma. Zaradi tega je zdravnik zdresiral svoja dva psa, od katerih je bil prvi ogromen volčjak, drugi pa majhen terrier, tako, da sta zvesto pazila na njegovega sina. Psa sta popolnoma pravilno razumela svojo nalogo in se nista, kadar je bil deček sam v stanovanju, niti za trenutek premaknila od njega.

Ko je deček pred dnevi zopet ostal sam v prostorni vili, je zašel med igranjem tudi na balkon in splezal na balkonsko ograjo. Ko se je vzpel vrh ograje, je stal pred očitnim padcem globoko na kameniti pločnik na dvorišču. Nevarnost sta med tem še o pravem času opazila oba psa. To, kar sta psa nato storila, priča ne le o izvrstni dresuri, temveč tudi o izredni pasji inteligenci in bistroumnosti. Veliki in močni volčjak je skočil s prednjima nogama na ograjo in zgrabil s svojimi čvrstimi zobmi dečka za hlače. Deček je visel nad prepadom, toda volčjak ga je držal krepko. Mali terrier pa je med tem odhitel na cesto, kjer je z glasnim lajanjem klical ljudi na pomoč. Tedaj je prišel po ulici neki gospod. Mali psiček se ni zadovoljil s tem, da je neprestano lajal vanj, temveč je z zobmi zgrabil njegovo suknjo in ga pričel vleči k vili. Gospod je začudeno gledal okrog sebe in je tedaj nenadoma zapazil, kako visi ubogi otrok nad balkonsko ograjo. Urno je odhitel v vilo in rešil dečka, dočim sta psa kot nora tekala po sobi, se igrala in prekucavala od veselja in hvaležnosti ter oblizovala svojemu malemu gospodarju ročici.

Samomor s — časniki.

Premnogokrat se sliši ali govori v vsakdanjem življenju o strupenosti tega ali onega časnika. Seveda se misli pri tem na strupeno pisanje več ali manj ražboritega urednika ali sotrudnika. V Nemčiji pa se je pripetil pred dnevi zanimiv primer samomora, pri katerem je imel odločilno smrtnonosno vlogo — časniški papir. V Koburgu je policija aretirala trgovca Johanna Schererja, ki je bil osumljen, da je umoril svojega družabnika. Krivde mu sicer niso mogli dokazati, vendar pa so vse indicije govorile proti njemu in so ga zato obdržali v preiskovalnem zaporu. Čez nekaj dni pa je Scherer popolnoma izgubil živce in obupal nad življenjem. Naprosil je jetničarja, da bi mu preskrbel v zapor vse nemške dnevnike, ker bi jih rad čital. Jetničar je njegovi prošnji z dovoljenjem preiskovalnega sodnika ustregel in mu prinesel velik kup časnikov. Ko se je nato jetničar odstranil, je Scherer raztrgal časnike na drobne koščke ter nato pričel jesti papir, kakor da golta najslastnejšo pečenko. Kmalu pa mu je bilo puste časniške hrane dovolj, ker je Scherer nenadoma pobledel, se zgrudil na tla in se zadušil. Ko je jetničar prišel v Schererjevo celico, je bil nesrečni trgovec že mrtev.

Mali oglasi

Razno

KDOR PREVOŽNJE
potrebuje naj se obrne na tvrdko Murko, Meljska cesta št. 24. 199

GOSPODIČNA,
poštena in zanesljiva, se sprejme na stanovanje v bližini kolodvora. Za protiuslugo bi v večernih urah varovala trileta otroka. Naslov v upravi lista. 214a

DRSALKE BRUSI
in ponikla dobro mehanična delavnica Justin Gustinčič. Tattenbachova ulica 14. 21

Prodam

NA PRODAJ
omara za obleko in perilo v zelo dobrem stanju. Vprašati v Dr. Karl Verstovškovi ulici št. 6, II. nadstr. vrata 19. 193

STARO VINO,
21 hl, proda Friderik Gornik, p. Jarenina. 209

ZNAMKE,
velika zbirka, na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«.

OTROŠKI VOZIČEK,
dobro ohranjen, sportni, moderni model, se poceni proda. Naslov v upravi lista. 212a

Stanovanje

STANOVANJSKO HIŠO
v Mariboru, po možnosti tudi s trgovskimi lokali, kupim takoj. Cenj. ponudbe s točnim opisom in navedbo cene na upravo »Večernika« pod šifro »Takojšnja gotovina«. 210 a

DVOSOBNO STANOVANJE
v Mariboru iščem za čim prej. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Mirna stranka 33«. 215a

Lokal

MAJHEN LOKAL
oddam. Slovenska ulica 36, Lupša. 211

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih napravila moja žena Marija Vohl.

Maribor, dne 19. januarja 1933.

MARKO VOHL

Dobro službo
dobi agilen in inteligenten mariborčan
dobro vpeljan v vseh krogih. Fiksna plača in provizija. Ponudbe na upravo „Večernika" pod „Zavarovanje".

Dve veliki Lutzovi peči
uporabni za pisarne, dvorane ali bančne prostore
ceneno na prodaj
Interesenti naj se zglasijo v upravi „Večernika" dnevno med 9. in 10. uro.

Zahvala

Za brezštevilne dokaze iskrenega sočutja ob bridki izgubi naše nad vse ljubljene soproge, mamice, tašče, gospe

Agate Šaina, roj. Nemec

za poklonjene vence in cvetje ter ustmene izraze sožalja, za številno spremstvo na njeni zadnji poti, izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo.

Maribor, dne 19. januarja 1933.

214 Žalujoči ostali.

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru